

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia marca 2010 r.

**Pan
Jan Szafrąński**

**Dyrektor
Magurskiego Parku Narodowego
w Krempnej**

LRZ-410-29-01/2009
P/09/140

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Magurskim Parku Narodowym w Krempnej, w zakresie gospodarowania nieruchomościami w latach 2007 – 2009 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 lutego 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia gospodarowanie przez Magurski Park Narodowy (MPN) nieruchomościami Skarbu Państwa.

1. MPN utworzony został na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1994 r. w *sprawie utworzenia Magurskiego Parku Narodowego* (Dz. U. Nr 126, poz. 618). Powierzchnia MPN według tego rozporządzenia wynosi 19.961,92 ha. Według wyników pomiarów geodezyjnych przeprowadzonych w związku z opracowywaniem w latach 1996 – 2000 Planu Ochrony MPN faktyczna powierzchnia Parku wynosiła 19.438,87

ha, tj. o 523,0500 ha mniej w stosunku do cyt. rozporządzenia. Według dokumentacji Parku powierzchnia nieruchomości zarządzanych przez Park - na grudzień 2009 r. - wynosiła 19.350,2996 ha, tj. o 611,6204 ha (3%) mniej w stosunku do cyt. rozporządzenia. Po uwzględnieniu gruntów niezarządzanych przez Park, położonych na jego terenie, lecz nieujętych w ewidencji Parku (łącznie 87,6253 ha, z tego w zarządzie innych jednostek 75,8200 ha oraz prywatnych właścicieli 11,8053 ha), różnica w stosunku do cyt. rozporządzenia wynosi 523,9951 ha.

Pomimo stwierdzonych różnic oraz zdarzeń mających wpływ na faktyczną powierzchnię MPN (w okresie objętym kontrolą 2 zamiany gruntów, wygaszenie trwałego zarządu jednej działki, darowizna na rzecz Skarbu Państwa) rozporządzenie w sprawie utworzenia MPN dotychczas nie było nowelizowane.

Brak aktualizacji wymienionego rozporządzenia narusza przepis art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 ze zm.), w myśl którego zmiana granic parku narodowego następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że występujące znaczne różnice pomiędzy powierzchnią Parku określoną w rozporządzeniu, a stanem faktycznym wymagają podjęcia działań zmierzających do nowelizacji ww. rozporządzenia.

2. W kontroli ustalono, że MPN posiadał dokumenty dotyczące przejęcia w latach 1995 – 2006 w zarząd lub trwały zarząd nieruchomości Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 19.366,9652 ha. Z tej powierzchni zaledwie 307,3052 ha (1,6%) zostało przejęte na podstawie decyzji administracyjnych Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa z lat 1996 – 2006, przekazujących grunty Skarbu Państwa w zarząd lub trwały zarząd. Na podstawie umowy nieodpłatnego przekazania przez Gminę Sękowa z roku 1997, Park przejął w zarząd grunty o powierzchni 129,75 ha.

W przypadku powierzchni 18.929,9100 ha (97,7%) Park nie posiadał decyzji w sprawie ustanowienia zarządu lub trwałego zarządu. W tych przypadkach w latach 1995 – 1996 sporządzono wyłącznie protokoły zdawczo-odbiorcze w sprawie przejęcia gruntów w zarząd.

Dyrektor MPN niezasadnie zaniechał działań w celu uzyskania decyzji administracyjnych w sprawie ustanowienia zarządu lub trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa. Decyzje takie, mające charakter deklaratoryjny, powinny zostać wydane. W obecnym stanie prawnym powinno to nastąpić w formie decyzji właściwego miejscowo starosty - na

podstawie przepisów art. 44 ust. 2 i 45 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.) albo decyzji Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, na podstawie art. 34 ust. 1 i 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1700 ze zm.) w przypadku gruntów, o których mowa w tej ustawie.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że z przywołanych przepisów, jak i wcześniej obowiązujących dotyczących zarządu, wynika obowiązek wydania decyzji w zakresie oddania nieruchomości Skarbu Państwa w trwały zarząd. Wydanie takich decyzji miałyby znaczenie porządkujące oraz pozwalałoby MPN na powoływanie się na swoje prawa w obrocie prawnym.

Według stanu na 30 listopada 2009 r. Park nie dysponował dokumentacją przejęcia około 88 ha gruntów. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wskazuje to na zaniedbania w gromadzeniu dokumentacji źródłowej stanu posiadania.

3. W kontroli ustalono, że według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w trwałym zarządzie Magurskiego Parku Narodowego znajdowało się 746 działek Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 19.350,2996 ha. W ramach tego obszaru 45 działek o powierzchni 1.253,4447 ha (6,5% powierzchni) nie posiadało uregulowanego stanu prawnego poprzez wpisanie prawa własności Skarbu Państwa w księgach wieczystych.

Stwierdzone nieznaczne różnice w powierzchni zarządzanej przez Park w stosunku do ewidencji prowadzonej przez właściwych starostów (0,2185 ha według stanu na 1 stycznia 2009 r. oraz 0,0035 ha według stanu na 1 stycznia 2008 r.) wynikały z trybu wprowadzania danych do ewidencji.

Dyrektor MPN, w latach 2007 – 2009, podejmował działania w celu uregulowania stanu prawnego nieruchomości zarządzanych przez Park. W ww. okresie złożono do właściwych sądów rejonowych 5 wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa. Wnioskami objęto 105 działek o łącznej powierzchni 3.276,04 ha (tj. 93% powierzchni wymagającej uregulowania stanu prawnego).

Do dnia 30 listopada 2009 r., sądy rozpatrzyły wszystkie 5 wniosków, w tym 4 poprzez wpisanie prawa własności na rzecz Skarbu Państwa. Jeden wniosek został przez Sąd Rejonowy w Gorlicach oddalony z uwagi na fakt, że działka nr 361 o powierzchni 0,1 ha, która miała być przedmiotem wpisu na rzecz Skarbu Państwa, była własnością osób fizycznych.

Nieruchomości wymagające uregulowania stanu prawnego poprzez ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa (wg stanu na 30 listopada 2009 r.) stanowiły 6,5% powierzchni zarządzanych przez Park. Dotyczyło to 31 działek położonych w obrębie ewidencyjnym Bednarka o powierzchni 999,17 ha oraz 14 działek położonych w obrębie ewidencyjnym Czarne o powierzchni 254,2747 ha. Ponowny wniosek do Sądu na ww. 31 działek złożono w dniu 8 grudnia 2009 r., który do czasu zakończenia kontroli nie został rozpatrzony.

Do czasu zakończenia kontroli, Dyrektor MPN we wnioskach do sądu o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa nie uwzględnił nieruchomości położonej w obrębie Czarne, składającej się z 14 działek o powierzchni 254,2747 ha, tj. 1,3% powierzchni nieruchomości w zarządzie MPN. Tym samym Dyrektor Parku nie zrealizował obowiązku, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. Nr 191, poz. 1365 ze zm.). Przyczyną tego był brak dokumentów przejęcia ww. nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa od przedwojennych właścicieli.

Koszty związane z regulowaniem stosunków własnościowych ponoszone były z przychodów Gospodarstwa Pomocniczego.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Dyrektor MPN nie wywiązał się z obowiązku przekazania właściwym wojewodom (począwszy od 15 grudnia 2007 r.) miesięcznych sprawozdań dotyczących składania wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, określonego w art. 4 ust. 1 przywołanej ustawy z dnia 7 września 2007 r. Dyrektor Parku w dniu 8 grudnia 2009 r., tj. dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK, złożył właściwym wojewodom sprawozdania zbiorcze z wykonania ww. obowiązku, obejmujące okres od daty wejścia w życie tej ustawy.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zamierzenia MPN w celu polepszenia ochrony poprzez wykup gruntów położonych na terenie MPN od prywatnych właścicieli. Dotyczy to gruntów cennych pod względem przyrodniczym o łącznej powierzchni 11,8053 ha. Minister Środowiska zaakceptował zamiar wykupu tych gruntów od prywatnych właścicieli. Środki finansowe potrzebne na ten cel w kwocie ok. 700 tys. zł mają pochodzić z dotacji NFOŚiGW.

4. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli rejestr nieruchomości MPN był prowadzony w sposób nierzetelny. W kontroli ustalono, że rejestr ten nie był na bieżąco aktualizowany.

Szczegółowa analiza dokumentacji źródłowej 50 działek o łącznej powierzchni 2.091,1643 ha (11% powierzchni ogółem) wykazała, że w 43 przypadkach (86% próby) dane zawarte w rejestrze nieruchomości Parku nie były zgodne ze stanem faktycznym.

Ustalono, że:

- w przypadku 21 działek o pow. 795,848 ha, w rejestrze nieruchomości Parku, podano wyższą powierzchnię działek od ustalonej na podstawie dokumentacji źródłowej o 1,5887 ha (42% próby),
- w przypadku 9 działek o pow. 516,9797 ha, w rejestrze nieruchomości, podano niższą powierzchnię działek o 10,3297 ha, od ustalonej na podstawie dokumentacji źródłowej (18% próby),
- w przypadku 4 działek o pow. 163,8834 ha, w rejestrze nieruchomości MPN, podano nieprawidłowy numer księgi wieczystej (8% badanej próby),
- w ewidencji nieruchomości MPN nie podano 9 działek położonych w obrębie Czarne o pow. 205,3966 ha (z 10 analizowanych w ramach próby o pow. 226,1666 ha), których właściciele nie są znani i znajdują się we władaniu Skarbu Państwa, na zasadach samoistnego posiadania (18% próby). Ewidencja zawierała natomiast działki przed podziałem.

Przyczyną powyższego był brak bieżącej aktualizacji przedmiotowego rejestru przez pracownika, któremu przypisano do realizacji zadania dotyczącego ewidencjonowania nieruchomości Parku. Skutkiem nieaktualizowania na bieżąco rejestru nieruchomości był m. in. brak bieżącej, syntetycznej informacji o stanie posiadania nieruchomości Skarbu Państwa, co potwierdza zawarcie w latach 2007 – 2008 umów dzierżawy ekosystemów nieleśnych pod wypas zwierząt z nieaktualnymi powierzchniami działek.

5. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że księgi rachunkowe MPN, jak i Gospodarstwa Pomocniczego przy MPN, nie przedstawiają w sposób rzetelny i jasny sytuacji majątkowej, ponieważ nie ujęto w nich wartości gruntów. Stanowiło to naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.). Skutkiem powyższego, sprawozdania finansowe (bilanse) tych jednostek za lata 2007 – 2008 nie odzwierciedlały pełnego stanu aktywów i pasywów, z uwagi na niewykazanie w nich wartości gruntów Skarbu Państwa. Stanowiło to naruszenie art. 46 ust. 1 cyt. ustawy *o rachunkowości*.

Główną przyczyną nieujęcia w księgach rachunkowych i bilansach nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa był brak ich wyceny (wartości). Wartości nie posiadało 99% gruntów Skarbu Państwa, co naruszało przepisy art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy *o rachunkowości*. Dotyczyło to 732 działek Skarbu Państwa o powierzchni 19.219,2746 ha.

W kontroli ustalono, że Dyrektor Parku zaniechał działań zmierzających do ustalenia wartości wszystkich zarządzanych nieruchomości gruntowych i wykazania jej w ewidencji księgowej. Wpływ na to miały w szczególności stanowisko Krajowego Zarządu Parków Narodowych z 2003 r., iż gruntów nie należy ujmować w ewidencji bilansowej.

Określoną wartość w łącznej kwocie 37.775 zł (na podstawie umów nieodpłatnego przekazania oraz umów zamiany) posiadało 14 działek Skarbu Państwa o powierzchni 131,025 ha, tj. ok. 1% powierzchni nieruchomości zarządzanej przez Park. Pomimo ustalonej wartości tych gruntów nie zostały one wprowadzone do ewidencji księgowej.

W kontroli ustalono, że wartość gruntów zarządzanych przez MPN, wyliczona na podstawie średniej ceny GUS dla gruntów ornych (klasa V i VI) w województwie podkarpackim w III kwartale 2009 r., bez szacowania składników roślinnych (lasy), wynosi 197,1 mln zł.

6. MPN przeprowadził ostatnią inwentaryzację nieruchomości Skarbu Państwa w 2006 r., według stanu na 31 października 2006 r. Inwentaryzacją nieruchomości objęto budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej. Przeprowadzona inwentaryzacja nie obejmowała nieruchomości gruntowych.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że nieprzeprowadzenie przez Dyrektora Parku inwentaryzacji nieruchomości gruntowych naruszało przepisy art. 26 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*. Powodem braku inwentaryzacji nieruchomości gruntowych było ich nieujęcie w księgach rachunkowych Parku.

Według art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.), *naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*.

W wyniku inwentaryzacji przeprowadzonej w 2006 r. ujawniono nadwyżkę środka trwałego, tj. budynku mieszkalnego drewnianego w miejscowości Nieznajowa w obwodzie ochronnym

Świątkowa. Nadwyżkę rozliczono w księgach rachunkowych roku 2007, a nie 2006, co naruszało postanowienia art. 27 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*.

Według przywołanego art. 18 pkt 1 ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* nieprawidłowe rozliczenie nadwyżki inwentaryzacyjnej stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Z kolei art. 28 ust. 1 cyt. ustawy stanowi, że nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, którego stopień szkodliwości dla finansów publicznych jest znikomy.

7. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi zastrzeżeń do stanu zaawansowania prac nad Planem Ochrony MPN. Park jest w trakcie jego opracowania, pozyskał na ten cel środki w kwocie 352 tys. zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Planowany termin zakończenia prac i przedstawienia projektu Ministrowi Środowiska przewidziano na II kwartał 2013 r.

W latach 2007 – 2009 MPN realizował roczne zadania ochronne, ustanowione w drodze zarządzenia, przez Ministra Środowiska. Zadania te uwzględniały wymogi zawarte w art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 ze zm.).

Środki finansowe na realizację zadań ochronnych pochodziły głównie z przychodów Gospodarstwa Pomocniczego. W okresie objętym kontrolą wydatkowano na ten cel łącznie kwotę 7.476,2 tys. zł. Zadania ochronne zostały w pełni zrealizowane.

8. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że dokonane w okresie objętym kontrolą zamiany gruntów, dokonane przez Park były uzasadnione z punktu widzenia prawidłowego gospodarowania. Udostępnienie nieruchomości gruntowych Parku poprzez ich oddawanie w dzierżawę związane było z realizacją zadań ochronnych. Dzierżawy na cele działalności rolniczej były związane z ochroną krajobrazową (utrzymanie gruntów rolnych w mozaice chłopskich pól), a pod wypas zwierząt z ochroną czynną ekosystemów nieleśnych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia udostępnianie nieruchomości w formie dzierżawy na cele produkcji rolnej. Dyrektor Parku zarządzeniem nr 11/98 określił jednolite zasady naliczania czynszu, które były przestrzegane przy zawieraniu umów. W przypadku sześciu umów dzierżawy, zawieranych w okresie objętym kontrolą na okres dłuższy niż trzy lata, Park posiadał wymaganą przepisem art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy *o gospodarce nieruchomościami* zgodę organu nadzorującego.

Nieprawidłowe, w świetle art. 35 ust 1 *ustawy o gospodarce nieruchomościami*, było niesporządzenie przez Park wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Z kolei wbrew art. 43 ust. 2 pkt 3 tejże ustawy, wymagającemu przy umowach dzierżawy na okres trzech lat równoczesnego zawiadomienia organu nadzorującego, MPN zawiadomił Ministra Środowiska blisko w dwa lata od zawarcia takich umów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działania Parku związane z oddaniem w latach 2007-2008 w dzierżawę ekosystemów nieleśnych o powierzchni 159,4675 ha z przeznaczeniem na wypas zwierząt były nierzetelne i niegospodarne.

Powyższe uzasadnia przede wszystkim fakt, że – mimo zbliżonej powierzchni tych samych wydzierżawionych gruntów – kwoty uzyskanych dochodów z tego tytułu w latach 2007 i 2008, stanowią odpowiednio zaledwie 3,5% i 6,8% uzyskanych dochodów z tego typu dzierżawy w roku 2009. Uzyskane w latach 2007 i 2008 kwoty (840,02 zł i 1.642,58 zł) były odpowiednio o 1.337,76 zł oraz 2.377,36 zł niższe od wyliczonych w kontroli (2.177,78 zł i 4.019,94 zł) kwot według reguł zarządzenia Dyrektora Parku nr 11/98 dotyczącego dzierżaw gruntów rolnych. Dyrektor Parku nie określił zasad naliczania czynszu w sprawie dzierżawy gruntów pod wypas, uwzględniających specyfikę tej formy udostępniania nieruchomości, w tym korzyści uzyskiwane przez Park. Stawki czynszu ustalano niekonsekwentnie; w roku 2007 z uwzględnieniem klasy gruntu, w roku 2008 bez rozgraniczenia klas. W latach 2007 i 2008 do wyliczenia czynszu przyjęto powierzchnię według hektarów przeliczeniowych, w sytuacji gdy w roku 2009 czynsz liczony był według faktycznej powierzchni. Ponadto, w umowach z lat 2007 i 2008, powierzchnię oddaną w dzierżawę wskutek przyjęcia nieaktualnych danych z ewidencji Parku, błędnie określono na 160,53 ha, a nie 159,4675 ha. Było to zarówno działanie nierzetelne, jak i niezgodne z przepisem art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 ze zm.). Z kolei wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 2 pkt 3 *ustawy o gospodarce nieruchomościami* Park nie zawiadomił Ministra Środowiska o zawartych w latach 2007 i 2008 umowach na dzierżawę ekosystemów nieleśnych.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie oddanie w roku 2009 w dzierżawę przez Park tych samych ekosystemów. Oprócz realizacji zadań ochronnych, uzyskano z tego tytułu dochód w kwocie 24.027 zł.

9. W kontroli ustalono, że w planach finansowych Parku uwzględniono wszystkie potencjalne źródła dochodów. Plany te zostały sporządzone terminowo, w kwotach wynikających z informacji otrzymanych od Ministra Środowiska.

Kwoty z tytułu dochodów z tytułu udostępniania nieruchomości odprowadzono na rachunek budżetu państwa, w większości przypadków, w wysokości i terminach określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w *sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.). Stwierdzone w latach 2007-2009 nieznaczne opóźnienia w przekazywaniu dochodów z tytułu udostępnienia nieruchomości (łącznie 9 przypadków opóźnień od 1 do 8 dni, dla kwot od 27,54 zł do 529,59 zł, co odpowiadało 3,5%, 2% i 0,1% tych dochodów) nie miały istotnego wpływu na prawidłowość odprowadzania dochodów.

Ponadto, niezgodna z postanowieniami § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia z dnia 29 czerwca 2009 r. była stosowana przez Park praktyka przejściowego powiększania kwot przekazywanych dochodów o należny podatek od towarów i usług (VAT).

W kontroli ustalono, że ewidencja księgowa użytkujących odpłatnie nieruchomości Skarbu Państwa pozwalała na ustalenie faktycznego stanu należności, kwot i terminów wpłat oraz wysokości zaległości.

10. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że dostosowanie zasad rachunkowości MPN do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w *sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych*. (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), nastąpiło z ponad 2,5 rocznym opóźnieniem. Pomimo iż wymagany § 21 ww. rozporządzenia termin upłynął z dniem 31 października 2006 r., to zasady rachunkowości MPN zaktualizowano dopiero zarządzeniem Dyrektora Parku z dnia 15 czerwca 2009 r.

Stwierdzone w zakresie udostępniania nieruchomości i pobierania dochodów z tego tytułu nieprawidłowości i uchybienia wskazują, że system wewnętrznej kontroli finansowej w Parku nie funkcjonował w sposób właściwy. W szczególności dotyczy to uchybień przy sporządzaniu umów dzierżawy, faktur i ich ewidencjonowania, nienaliczania odsetek czy nieterminowego przekazywania dochodów. W związku z obowiązkiem wprowadzenia w Parku kontroli zarządczej, o której mowa w przepisie art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), niezbędne będzie przyjęcie rozwiązań eliminujących tego typu uchybienia.

11. W kontroli ustalono, że wnioski sformułowane po kontroli NIK dotyczące funkcjonowania MPN w zakresie zachowania, zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania zasobów przyrody w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 30 czerwca 2005 r. zostały zrealizowane za wyjątkiem wniosku o wystąpienie do Ministra Środowiska o utworzenie strefy ochrony zwierzyny na obszarze wewnętrznej otuliny Parku.

Dyrektor Parku opracował projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w tej sprawie, jednak do czasu zakończenia kontroli nie został on przedłożony Ministrowi, z uwagi na brak środków finansowych na wypłatę odszkodowań.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- podjęcie działań w celu aktualizacji rozporządzenia Rady Ministrów określającego granice MPN,
- zaktualizowanie prowadzonej przez MPN ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa,
- podjęcie działań w celu uzyskania decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu,
- podjęcie działań w celu rzetelnego przedstawienia w księgach rachunkowych oraz sprawozdaniach finansowych sytuacji majątkowej Parku w zakresie zarządzanych gruntów, w szczególności poprzez ustalenie ich wartości,
- zapewnienie stosowania jednolitych, przejrzystych i zabezpieczających interesy Skarbu Państwa zasad udostępniania nieruchomości, z uwzględnieniem w szczególności podawania do publicznej wiadomości wymaganych wykazów nieruchomości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Dyrektora w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo złożenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.